

ΠΑΠΑΪΑ-ΦΛΕΣΣΑΣ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2011 ΤΕΥΧΟΣ ΝΟ. 45 ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΗ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΤΩΝ ΦΛΕΣΣΑΙΩΝ «Ο ΠΑΠΑ-ΦΛΕΣΣΑΣ»

Αγίου Σίλα 29, Νέα Πεντέλη, 15236, Τηλ. 210 6138059 ΦΑΞ 210 8037827, www.flessas.eu e-mail
tflessas@flessas.eu

ΤΙΜΟΥ ΦΛΕΣΣΑ, ΤΑΞΙΑΡΧΟΥ εα. της Πολεμικής Αεροπορίας **ΠΟΡΕΙΑ ΑΙΩΝΩΝ** **ΑΠΑΝΤΑ & ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΗΡΩΙΚΗΣ** **ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΠΑ-ΦΛΕΣΣΑ**

Παπαφλέσσα. Πορτρέτο του από λήθη από τον
καλλιγράφο του Ζωγράφου. Το άνω μέρος της εικόνας
αποτελεί την Στρατιωτική στην Έλληνική Κο-
μίση.

Τό ιερώτερον και πρωταρχικόν ανθρώπινον Καθήκον είναι η δι' αμυντικών πολέμων
προάσπις τής Ελευθερίας και των Ήθικων Αξιών. Εις τήν εκτέλεσιν τούτου επρότευσαν οι
Φλεσσαίοι κατά τήν μακράν διαδρομήν τών 8 αιώων του Ιστορικού των βίου.

ΝΕΑ ΠΕΝΤΕΛΗ 2010

Αυτό είναι το βιβλίο του προέδρου του Συλλόγου Τίμου Φλέσσα. Είναι το αποτέλεσμα μιας
έρευνας 25 χρόνων και πλέον για τους Φλεσσαίους και τον Παπαφλέσσα. Ξεκινώντας από τη Αμερική
το 1980 και στη συνέχεια στην Ελλάδα από το 1990 έφαξα, προσπαθώντας να βρω τις ρίζες μου, όλα
τα αρχεία στα Γ.Α.Κ στην Αθήνα και Καλαμάτα, στη βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων, στη
Γεννάδιο Βιβλιοθήκη, στο μουσείο Μπενάκη, στη βιβλιοθήκες Ανδρίτσαινας και Δημητσάνας, στη
Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος και σε πολλά άλλα μέρη στην Ελλάδα.

Συγκέντρωσα αγοράζοντας όλα τα βιβλία που αναφέρουν για τον Παπαφλέσσα Ελληνικά και ξένα.
Συνεργάστηκα με τον Dr. Heiner Flessa, καθηγητή του Πανεπιστημίου του Göttingen της Γερμανίας
ο οποίος μου έδωσε την έρευνα της οικογένειάς του για την καταγωγή και την ιστορία των Φλεσσαίων
της Γερμανίας. Ένα ρεζουμέ από όλα αυτά παρουσιάζω στο βιβλίο μου το οποίο βρίσκεται αυτή τη
στιγμή στο τυπογραφείο μαζί με το γενεαλογικό δένδρο της οικογένειας του Παπαφλέσσα.

Θερμή παράκληση, όποιος θέλει να το αγοράσει να μου τηλεφωνήσει στα γραφεία του συλλόγου
να του το στείλω μα αντικαταβολή. Η τιμή του βιβλίου είναι 30.00€ συν τα ταχυδρομικά έξοδα.

ΠΑΠΠΑ-ΦΛΕΣΣΑΣ

ΑΡΘΡΟ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΣΧΑ «Ίδε ο άνθρωπος» (Ιωάν. ΙΘ' 6)

Ο λόγος αυτός του Πιλάτου φανερώνει την ατίμωσι, τον εξευτελισμό, τα φρικτά πάθη του Ιησού Χριστού. Ο Κύριος, με εντολή του Πιλάτου, είχε χλευασθεί και μαστιγωθεί. Το αίμα έτρεχε από τας πληγές του σώματός Του. Η κεφαλή Του ήτο καταπληγωμένη από τον ακάνθινο στέφανο. Οι στρατιώται τον ενέδυσαν με ψευτογλαμούδα ως βασιλέα, ως στέμμα έθηκαν ακάνθινο στέφανο και σκήπτρο ένα καλάμι. Αυτό το ελεεινό θέαμα δηλώνει ο λόγος «Ίδε ο άνθρωπος». Ο Πιλάτος κατά την «δίκη» ουδεμίαν αιτίαν ή ενοχήν ηύρε και ανελήφθη ότι «δια φθόνον παρέδωκαν αυτόν» οι Εβραίοι, οι οποίοι «περισσώς έκραζον σταυρωθήτω». Ο Πιλάτος έβλεπε ενώπιόν του μόνο έναν άνθρωπο αθών και απείχε πόρρω της πραγματικότητας – που ξεπερνούσε τα νοητικά ανθρώπινα όρια – ότι εδίκαιε τον Σωτήρα του Κόσμου, όστις ακριβώς εσαρκώθη δια να σώση τον πεπτωκότα άνθρωπο από την καταδυναστείαν του αντιδίκου και ανθρωποκτόνου διαβόλου. Ο Πιλάτος προφανώς ήθελε να προκαλέση τη συμπάθεια των Εβραίων, ως να τους έλεγε: βλέπετε πως τον κατάντησα δια να ικανοποιηθήτε; Επίστευε ότι έτσι θα εμαλάκωνε τη σκληροκαρδία των και θα υπεχώρουν, αλλά η αντίδρασίς των υπήρξε θηριώδης: «Σταύρωσον, σταύρωσον αυτόν». Δειλός και άτολμος υπεχώρησε και παρέδωσε τον Κύριον ίνα σταυρωθή...

Αυτή η κολώνα της εισόδου του Ναού της Αναστάσεως στα Ιεροσόλυμα, παραμένει σιωπηλός αλλά εύγλωττος μάρτυρας του μεγάλου θαύματος

Ο Θεάνθρωπος ευρίσκετο εις αξιολύπητον κατάστασιν, αιμόρφυρτος, εγκαταλελειμμένος εις το μίσος των ανθρώπων. Εκείνος δια τον οποίον ο πολυφωνότατος Προφητάναξ Δαβίδ είχε γράψει ότι είναι «Ωραίος κάλλει παρά τους υιούς των ανθρώπων» (Ψαλμ. 44.3) τώρα έχει γίνει θέαμα ελεεινόν, όπως τον είδε με το προφητικό του βλέμμα ο Ησαΐας: «Είδομεν αυτόν και ουκ είχεν είδος ουδέ κάλλος, αλλά το είδος αυτού άτιμον και εκλείπον παρά πάντας τους υιούς των ανθρώπων» (Ησ. ΝΓ.2). Αυτός ο ωραιότερος γίνεται ο 'πλέον άσχημος' (άτιμον) μεταξύ των ανθρώπων. Την ίδιαν φράσιν δύναται να απευθύνη σήμερα ο Ιησούς Χριστός προς όλους ημάς: Ίδε οι άνθρωποι πώς κατήντησαν. Εκέρδισαν την ύλην και απώλεσαν την ψυχήν των. Παρεδώθησαν τη σαρκί και εξέχασαν το πνεύμα. Εσκήρυναν αι καρδίαι των και επάγωσεν η αγάπη των. Το δίκαιον του ισχυροτέρου έχει καταστεί νόμος. Η αγνωσία και η εκ μέρους των αρνησίς μου αποτελούν τα στοιχεία ταυτότητος του συγχρόνου ανθρώπου της αποστασίας. Η αθεΐα έγινε της μόδας. Εγώ τους ήθελα υψηλά πλησίον μου και αυτοί επροτίμησαν τα γήινα και τα πρόσκαιρα και «ομοιώθησαν τοις κτήνεσι τοις ανοήτοις».

Ο λόγος του Πιλάτου «Ίδε ο άνθρωπος» τι σημαίνει δι' ημάς; Σημαίνει ότι αυτό που δεν ηδύνατο να αντιληφθή ο Πιλάτος και να παραδεχθούν οι Εβραίοι, δι' ημάς τώρα είναι η απόλυτος αλήθεια της ορθοδόξου πίστεως ημών: «Ίδε ο Θεός που έγινε άνθρωπος δια να σώση τον άνθρωπο», να τον ελευθερώση από τα δεσμά της ευπεριστάτου αμαρτίας. Είναι το δεύτερο πρόσωπο της Αγίας Τριάδος, ο Λυτρωτής του Κόσμου, «ο των αγγέλων βασιλεύς». Σημαίνει ακόμη ότι ο Κύριος του μεγάλου πόνου και της αφορήτου θλίψεως πάσχει εξαιτίας ημών. Πάσχει όχι μόνον από την κακίαν των Εβραίων, αλλά από την κακίαν όλων των ανθρώπων, όλων των αιώνων και των γενεών. Αι αμαρτίαι ημών Τον οδήγησαν εις το Πάθος Του και τον ατιμωτικό σταυρικό θάνατο. Η αποστασία ημών και η θεληματική ημών παράδοσις εις το θέλημα του διαβόλου. Οι Εβραίοι έδειξαν εμπράκτως αυτό δια το οποίον ευθυνόμεθα όλοι. Ο Κύριος ασφαλώς έπαθεν υπέρ ημών των εν σκότει και σκιά θανάτου ευρισκομένων δια να απαλλάξη ημάς από τον πνευματικόν θάνατον που είναι κακόν μείζον του βιολογικού θανάτου. «Τα οψώνια της αμαρτίας θάνατος» (Ρωμ. ΣΤ' 23) αναφωνεί ο Απόστολος Παύλος. Οφείλομεν όθεν αλλαγής πορείας μακράν από τους δρόμους της αποστασίας. Να ακολουθήσωμεν την βασιλικήν οδόν την οποίαν εβάδισεν ο ίδιος ο Κύριος, την οδόν των δοκιμασιών και της λυτρώσεως. Τα δεσμά Του να γίνουν δεσμά αγάπης, θείου έρωτος. Διότι δεν είναι αρκετόν ότι ο Λυτρωτής ενηθρώπισε. Είναι ανάγκη να σπεύσωμε να συναντήσωμε την λυτρωτικήν προσφοράν. Να άρωμεν τον σταυρόν ημών εφ' όσον μόνο μετά το Γολγοθά έρχεται η λαμπροφόρος Ανάστασις. Γένοιτο. Καλήν Ανάστασιν αδελφοί εν Χριστώ.

Ιωάννης Κάππος
Υποστράτηγος ΕΛ.ΑΣ. ε.α.

ΠΑΠΠΑ-ΦΛΕΣΣΑΣ

ΟΙ ΕΚΛΕΓΕΝΤΕΣ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΚΑΙ ΕΝΟΡΚΟΙ ΣΤΑ 1847 ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟ ΑΜΦΕΙΑΣ

Στα 1847 εκλέχθηκαν επαρχιακοί σύμβουλοι ως εκπρόσωποι του Δήμου Αμφείας οι έξης παλαιοί προκριτοαγωνιστές:

Ιωάννης Γιαννακόπουλος (από τον Αγρίλο) Ιωάννης Ν. Φλέσσας (από την Πολιανή), Ιωάννης Λίβας (από το Αρφαρά) και Δημήτριος Πούλου Γεωργαντάς (από την Πολιανή) (εφ. Αθην. "Αθήνα" 18 Νοέμβρη 1847, σελ. 4).

Σημειώνουμε ότι η οικογένεια Γεωργαντά είχε εκλείψει προ του 1900 από την Πολιανή γιατί όλα τα μέλη της μετοίκησαν στον γειτονικό χωριό Κατσαρού.

ΕΝΟΡΚΟΙ ΣΤΑ 1847

Στα 1847 προεκρίθησαν ως ένορκοι για το Κακουργοδικεΐον Ναυπλίου, οι Ι. Ν. Φλέσσας, Κων. Μπιτσάνης, Παν. Δροΐγας, Ιω. Λάβας, Δημ. Μηλίτσης, Γεώργ. Τσίμπουρης, Αναγ. Κεφάλας, Δημ. Κάργας εξ Αγρίλου, Ιω. Κάρτσωνας, Ηλ. Λύβας, Ιω. Ν. Μπούρας εξ Αρφαρών και Ηλ. Θεοδωρόπουλος, Κων. Δαγρές και Ευστ. Αλιφέρης εκ Βρωμοβρύσεως (ΦΕΚ, αρ. φ. 26, 22 Αυγ. 1847).

Από το Αρχείο του Μίμη Ηλ. Φερέτου

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Ο ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ ΦΛΕΣΣΑΣ ΕΙΧΕ ΣΥΓΓΡΑΨΕΙ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΟΥ ΜΙΜΗ ΗΛ. ΦΕΡΕΤΟΥ

Ο παλαιός πολιτικός - διετέλεσε πλειστάκις βουλευτής - Κων. Ιω. Φλέσσας εγγονός του Παπαφλέσσα, είχε συγγράψει "Ιστορίαν του Ιερού Αγώνος κατά τε της Τουρκίας και της Αυστριακής αυτοκρατορίας" που ήρχισε να εκδίδεται στα 1898 εις φυλλάδια με την επιμέλεια του τότε γυμνασιάρχου Καλαμάτας Π.Α. Κομνηνού, γνωστού συγγραφέως αξιόλογου μελέτης αρχαιολογικού περιεχομένου με τον τίτλο: "Λακωνικά", κλπ. Ότι εις αγγελίαν που εκυκλοφόρησε πριν αρχίση η έκδοσις εσημειώνοντο:

"Η συγγραφή αυτή διαιρεθήσεται εις τρεις τόμους εν τω πρώτῳ τόμῳ περιγραφήσονται άπασαι αι προκαταρκταί εργασίαι του ιερού αγώνος και αι Κατά την Πελοπόννησον και τα νήσους τας έχουσας σχεσιν τίνα με την Πελοπόννησον, μάχαι και ναυμαχίαι εν τῳ δευτέρῳ αι κατά την Στερεάν Ελλάδα και τας νήσους, τας προς αυτήν έχουσας σχέσεις, μάχαι και ναυμαχίαι και εν τῳ τρίτῳ περιληφθήσονται άπασαι αι κατά την Ελλάδα λαβούσαι χώραν πολιτικά και στρατιωτικά πράξεις από της ελεύσεως του Καποδιστρίου μέχρι της ελεύσεως του Βασιλέως Γεωργίου".

Ότι το έργον εκυκλοφόρησε μέχρις 80 σελίδων και ότι στην Εθνική Βιβλιοθήκη σώθηκαν 48 μόνον σελίδες; Ότι το έργο αυτό, που διεκόπη η κυκλοφορία του κατόπιν διαβήματος της εν Αθήναις Αυστριακής Πρεσβείας στην Ελληνική Κυβέρνησι, ήτο από τα πλέον διαφωτιστικά και αντικειμενικά που εγράφησαν για την Ελληνική Επανάσταση ώστε να γράφη ο Γιαν. Βλαχογιάννης στο έργο του "Κλέφτες του Μοριά" (σελ. 76) και τα εξής:

"Ο συγγραφέας μπορεί να ήταν ιδιόρρυθμος άνθρωπος, Φλέσσας περήφανος και τοπικιστής, μα φίλος της αλήθειας. Το βιβλίο του μας παράδωσε λίγα πολύτιμα στοματικά ακούσματα, λίγα ιστορικά έγγραφα, μα καθώς φαίνεται έλειπε η ανέκδοτη ιστορική ύλη, κι αν το βιβλίο δεν

σταμάτησε από χρηματική ανάγκη, τότε σταμάτησε από την αδυναμία του συγγραφέα να προχώρηση". (Εφ. Αθ. "Μ.Ν." αρ.6 104 ,14 Ιαν. 1962, σελ.3^Α)

Σημ.:

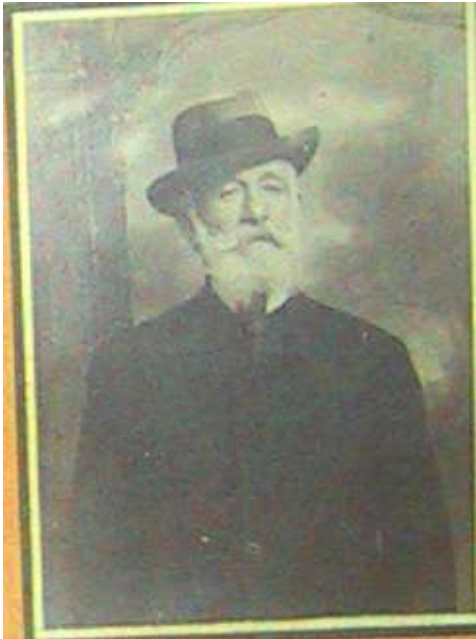
Το χειρόγραφο βρίσκεται σε αντίγραφο στα αρχεία του Τίμου Φλέσσα, προέδρου του συλλόγου, ο οποίος ευελπιστεί να το εκδώσει όταν τελειώσει με το βιβλίο του «ΑΠΑΝΤΑ & ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΗΡΩΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΠΑ-ΦΛΕΣΣΑ ».

ΠΑΠΑΪΑ-ΦΛΕΣΣΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΙΩΑΝΝΗ ΦΛΕΣΣΑΣ (1840 1920)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ⁷ ΦΛΕΣΣΑΣ (ΙΩΑΝΝΗΣ ΝΙΚΗΤΑΣ⁶, ΝΙΚΗΤΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ⁵, ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ⁴, ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ³, ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ², ΓΕΩΡΓΙΟΣ¹)^{1,2,3} γεννήθηκε το 1840 στο Γαρδίκι, Καλαμών, και πέθανε το 1920 στην Καλαμάτα.

Παντρεύτηκε την ΗΛΕΚΤΡΑ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΟΥΛΗ ΚΥΡΙΑΚΟΥ στις 21 9 1864 στην Καλαμάτα.

Η Ηλέκτρα είχε γεννηθεί στην Αθήνα.

Φοίτησε, ως εμφανίζεται εις το μαθητολόγιο του Β. Γυμνασίου Τριπόλεως υπ' αυξ. αριθμόν 256 της Δ9 τάξεως του σχολικού έτους 1860-1861, επιτήδευμα πατρός Στρατιωτικός έχων ως πατρίδα διαμονής την Πολιανή Άμφειας, Καλαμών. Δικαιώματα Δρ. 0 και ημερομηνία εγγραφής 7 Σεπτεμβρίου 1860.

Σπούδασε νομικά, κατά δε τον χρόνο των σπουδών του εγένετο αρχηγός τμήματος της Πανεπιστημιακής φάλαγγας.

(από το Μητρώον Βουλευτών, Βουλή των Ελλήνων)

Βουλευτής Καλαμών στην Ε' Περίοδο 29 Ιαν. 1873 έως 26 Απριλίου 1874

Βουλευτής Καλαμών στην Η' Περίοδο 23 Σεπτ. 1879 έως 22 Οκτ. 1881

Βουλευτής Καλαμών στην Θ' Περίοδο 20 Δεκ. 1881 έως 11 Φεβρ. 1883

Βουλευτής Καλαμών στην Γ' Περίοδο 7 Απριλίου 1885 έως 6 Νοεμβ. 1886

Βουλευτής Καλαμών στην ΙΑ' Περίοδο 4 Ιανουαρίου 1887 έως 17

Αυγούστου 1890

Βουλευτής Καλαμών στην ΙΓ' Περίοδο 3 Μαΐου 1892 έως 20 Φεβρ. 1895

Υποψήφιος Βουλευτής Καλαμών 1903(Εφημερίδα Αθηνών 7 Νοεμβρίου 1903 σελίδα 3)

Είναι ο γιος του Γιάγκου του Φλέσσα του Νικήτα, αδελφού του Παπαφλέσσα. Η οικογένεια Παπαδημητρακοπούλου έχει δωρίσει το 1957 στην βιβλιοθήκη της Δημητσάνας την σέλλα του αλόγου του Παπά-Φλέσσα και δύο γιαταγάνια του. Εκεί επίσης υπάρχει το σημειωματάριο του Κωνσταντίνου Ιωάννου Φλέσσα εγγονού του Νικήτα δωρηθέν υπό της οικογενείας το εγγονού του Κωνσταντίνου Ιωάννου Παπαφλέσσα.

Σημειώσεις από την ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ του Γ. ΚΟΡΔΑΤΟΥ Έκδοσης 20ος Αιώνας Σελίδα 232.

" Ο Κ. Ι. Φλέσσας, απόγονος του Παπαφλέσσα, και μη χωνεύοντας τούς κοτζαμπάσηδες τού Μοριά πού στο Εικοσιένα και ύστερα προσπάθησαν να λερώσουν τη μνήμη τού ένδοξου προγόνου του, γράφει, πώς οι προύχοντες ήταν δειλοί και συνακόλουθα είναι ψέματα πώς έστειλαν αναφορά στην Τσαρίνα και ζήτησαν τη βοήθειά της.

Σε συνάντηση στο σπίτι του Κυρίου Μίμη Ηλία Φερέτου στην Αιάντου 7, την 16ην Αυγούστου 2001 από 10:00 έως 13:00 στο Μαρούσι στον τρίτο όροφο μεταξύ πολλών άλλων μιλήσαμε και για τον Κωνσταντίνο Ιωάννη Φλέσσα. Η συνομιλία έχει ως εξής:άρχισαν λοιπόν και υπάρχουν 32 σελίδες, στην Εθνική Βιβλιοθήκη, και το απηγέρευσε η λογοκρισία κατόπιν εντολής της Αυστριακής Πρεσβείας, γιατί έκρινε εναντίον τού Μέτερνιχ.

Σε ένα σημείωμα του που βρέθηκε στα αρχεία της εγγονής του Ντόρας Παπαφλέσσα το 1999 γράφει μεταξύ άλλων

..... συμφωνία να λάβουν τα παιδιά των το επίθετον Φλέσσας. Την πράξιν αυτήν δεν ενέκρινε ο Αρχηγός τότε της οικογενείας Στρατηγός Νικήτας Δημητρίου Φλέσσας, οι αδελφοί, του Ηλία Δημ. Φλέσσα, φονευθέντος εις την άλωση της Τριπολιτσάς, του Ιωάννου Δημ. Φλέσσα, φονευθέντος εις την παρά τον Άγιο Φλώρο μάχη, τού Αθανασίου Δημ. Φλέσσα επίσης φονευθέντος εκεί, και τού Γρηγορίου Δημ. Φλέσσα ή Παπαφλέσσα, οίτινες ήσαν και ομομήτριοι εκ της δευτέρας γυναικός του Δημητρίου Γ. Φλέσσα, ήτις ήταν αδελφή του εκ Κορίνθου Γ. Νοταρά.....

Πρόκειται για τις διαδόσεις των Δικαίων ότι δήθεν ορισμένοι Δικαίοι μετά τον θάνατο του Παπαφλέσσα αποφάσισαν να πάρουν το όνομα Φλέσσας. Με αυτό κανένας από τους Φλεσσαίους της εποχής εκείνης δεν συμφώνησε.

ΠΑΠΠΑ-ΦΛΕΣΣΑΣ

Το 1890 και στη Μεσσηνία μαύρισαν την "Ελιά" Από άρθρο στο Ιντερνέτ

Σε ανακήρυξη των εκλογών στις 10 Δεκεμβρίου 1890 ο Κωνσταντίνος Ι. Φλέσσας εξελέγει βουλευτής με το Ραλλικό κόμμα.

"Με της Ελιάς τον κλώνο στις κάλπας μας να πάμε και τη λευκή μας μόνο σ' εκείνους π' αγαπάμε... Την γαλανή μας χώρα όποιος ποθεί να σώση εις τον Τρικούπη τώρα την ψήφον του ας δώση".

Με αυτό το άσμα, που ακούστηκε στην προεκλογική συγκέντρωση στην Αθήνα και διαδόθηκε σ' όλη τη χώρα, το Τρικουπικό κόμμα ξεκίνησε την εκστρατεία του για τις εκλογές της 14ης Οκτωβρίου 1890. Με πρωτοφανή αλαζονεία της εξουσίας οι κυβερνητικοί υποψήφιοι επεδόθησαν σε βία και δωροδοκία. Ο λαϊκισμός, όμως, του Δηλιγιάννη αντέστρεψε τα αποτελέσματα των προηγούμενων εκλογών.

Ο Γορτύνιος συντηρητικός πολιτικός εξασφάλισε περί τους 90 βουλευτές και το προσωνόμιο "λαοπρόβλητος". Το Τρικουπικό κόμμα καταποντίστηκε, μένοντας τελικά με 15 βουλευτές, ενώ πέρα από τους ανεξάρτητους, το Ραλλικό κόμμα αναδύθηκε σε σημαντική δύναμη. Παρότι σ' όλους σχεδόν τους νομούς οι εκθέσεις των Επιτροπών της Βουλής σημειώνουν παρατυπίες, που οδήγησαν στη μη ανακήρυξη πολλών Τρικουπικών βουλευτών, στη Μεσσηνία φαίνεται πως, κατά παράδοξο τρόπο, αυτή τη φορά όλα έγιναν εντάξει. Καμία ένσταση δεν υποβλήθηκε και χωρίς συζήτηση έγινε η ανακήρυξη στις 10 Δεκεμβρίου 1890 των εξής κατά σειρά βουλευτών: Κ. Κουμουνδούρος, Ασημ. Χριστόπουλος, Παν. Σάκκης, **ΚΩΝ. ΦΛΕΣΣΑΣ**, Πέτρος Καπετανάκης, Κων. Δαγρές, Αναστ. Κοκκέβης, Νικ. Μισυρλής, Περ. Περρωτής, Δ. Λυμπερόπουλος, Σωτ. Σωτηρόπουλος και Χ. Κανελλόπουλος.

Εκθέσεις των δικαστικών για πανηγυρική ψηφοφορία

Στις εκλογές του 1890 για πρώτη φορά τοποθετήθηκαν σε εκλογικά τμήματα αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής για να διευθύνουν την εκλογική διαδικασία.

Οι εκθέσεις τους από τμήματα της Μεσσηνίας προς τον έφορο των δικαστικών αντιπροσώπων Ανδρέα Γριμάνη, εφέτη Πατρών και τους επαρχιακούς επόπτες είναι αποκαλυπτικές:

• Δήμος Παμίσου: "Η εκλογή διεξήχθη μ' όλης της προσηκούσης νομιμότητος" Π.Ν. Γαλανόπουλος. Στο δικαστικό αντιπρόσωπο ο Γ. Καρκανίκης έδωσε μήνυση κατά του δημάρχου Παμίσου και του αστυνόμου Λεωνίδα Βλαχάκη καταγγέλλοντας ότι "διέμεναν έξωθεν του δημοτικού σχολείου των αρρένων, εν ω ενεργείτο η εκλογή και εξανάγκαζαν τους ψηφοφόρους άλλους μεν δι' υποσχέσεων και άλλους δι' απειλών, όπως ψηφίσουν υπέρ του υποψηφίου Αντωνίου Καρατζά". Ο αντιπρόσωπος αναφέρει ότι πράγματι οι δύο βρίσκονταν έξω από το εκλογικό κέντρο, τους παρατήρησε και "απεμακρύνθησαν εκείθεν άνευ αντιλογίων". Σημειώνει ότι δεν ήταν σε θέση να γνωρίζει αν επηρέαζαν ψηφοφόρους και ότι παρέδωσε τη μήνυση στον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Καλαμάτας.

• Δήμος Οιχαλίας: "Η εκλογή ενηργήθη νομίμως και ησύχως" Ι. Καρκαζής.

• Δήμος Αριστομένους, α' τμήμα: "Ενηργήθη εν άκρα νομιμότητι και απολύτω ησυχία". Μ. Δ. Φικιώρης.

• Δήμος Ανδανείας, β' τμήμα: "Ενηργήθη εν τάξει και ησυχία, πλην μικράς διακοπής επί ημίσειαν ώραν συμβάσης ένεκα διαπληκτισμού μεταξύ δύο ψηφοφόρων". Κ. Καραμάνος.

• Δήμος Ανδανείας, α' τμήμα: "Ενηργήθη εν όλη τη νομιμότητι, τάξει και ησυχία". Ι. Βασιλούνης.

• Δήμος Ιθώμης, α' τμήμα: "Αι ελπίδες και αι υπόνοιαι μου κατά του Μεσσηνιακού λαού διεψεύσθησαν, διότι ενώ φοβούμην, ότι ίσως ήθελον ευρεθή απέναντι ψηφοφόρων ζωηρών και παράτολμων, τουναντίον κατά τε την διάρκειαν της ψηφοφορίας και μετά την διαλογήν των ψήφων ηναγκάσθη επανειλημμένως να συγχαρώ τούτους δια την επικρατήσασαν τάξιν και πανηγυρικήν ψηφοφορίαν των, μη δώσαντος ουδενός αφορμήν τινά, ουδέ δ' επίπληξιν". Επισημαίνει ακόμα ότι το κατάστημα της ψηφοφορίας ήταν ακατάλληλο και αναγκάστηκε να τοποθετήσει κάλπες και "έξωθεν του μικρού ναΐσκου". Αθ. Παπαθανασόπουλος.

• Δήμος Βόλακος: "Δεν παρετηρήθη καμμία παράβασις... Μεθ' όλον δε το ζωηρόν των ψηφοφόρων και εκτός του εκλογικού κέντρου ετηρήθη πλήρης τάξις". Ν.Ι. Σβακόπουλος.

• Δήμος Εύας: "Ουδεμία αξιόποινος πράξις έλαβε χώραν". Γ. Βεικόπουλος

• Δήμος Εύας, β' τμήμα: "Ενηργήθη εν πλήρη τάξει και νομιμότητι". Ι. Αρβανίτης.

• Δήμος Αριος: "Ενηργήθη πανηγυρικότητα μη συμβάντος ουδέ του ελαχίστου ατόπου".

• Δήμος Αριος, β' τμήμα: "Εγένετο τακτικώς και νομίμως, χωρίς ουδεμία να λάβη χώραν εκλογική παράβασις ή ποινική τις αξιόποινος πράξις". Γ.Α. Κορφεάτης.

• Δήμος Αμφείας: "Ενηργήθη μεθ' όλης της νομιμότητος, ησυχίας και τάξεως".

Τέλος, ο έφορος των δικαστικών αντιπροσώπων στις επαρχίες Καλαμών και Μεσσηνίας, εφέτης Πατρών Α. Γριμάνης με έκθεσή του προς τον Πρόεδρο της Βουλής διαβεβαιώνει ότι "αι εκλογαί των βουλευτών ενηργήθησαν εν τάξει και ησυχία, ουδενός γεγονότος επισυμβάντος δυναμένου να έχη επιρροήν τινά επί της νομιμότητος των εκλογών".

ΠΑΠΠΑ-ΦΛΕΣΣΑΣ

ΠΡΙΝ ΑΠΟ 186 ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΝ ΑΠΡΙΛΙΟ ΤΟΥ 1825

Ο ΑΓΙΟΣ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣ Η ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑΣ,

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,

μπροστά στην χαώδη κατάσταση και την φυγή, από τα πεδία των μαχών στη Μεσσηνία, του Σκούρτη και του Κουντουριώτη, χωρίς να τον υποχρέωση κανείς, αναχωρεί από το Ναύπλιο για τη Μεσσηνία ν' αντιμετωπίσει τους εισβολείς. μολονότι γνώριζε ότι η ελληνική άμυνα είχε καταρρεύσει.

Τα τραγικά γεγονότα των τελευταίων ημερών, οι συνεχείς απαιτήσεις των αρχηγών για χρήματα, ή απειλή ότι προετοιμάζεται απαγωγή του από τους αντιπολιτευόμενους, επηρεάζουν τόσο πολύ τον Κουντουριώτη, ώστε αποφασίζει ν' αναχώρηση για το Ναύπλιο μαζί με τον Μαυροκορδάτο, το βράδυ της Τετάρτης 29 Απριλίου με το πλοίο «Λυκούργος». Τους λόγους πού τον ώθησαν σ' αυτήν την απόφαση εκμυστηρεύεται στον αδελφό του: «Την δε ακόλουθον 29 έπληροφορήθην ότι και αυτοί ή φρουρά Παλαιοναβαρινού έβγήκαν δια συνθήκης απολυθέντες, αφού παρέδωσαν τα όπλα, ήσαν δε περί τούς χιλίους. Εις τας 29 περί το εσπέρας έλαβα και άλλην είδησιν ότι οι εν Χώρας ημέτεροι άπεσύρθησαν... ό δε Καρατάσος, Βάσος και λοιποί μετά του Σκούρτη έφθασαν εις το Νησί. Προβλέπων ότι ούτοι όλοι θα με πλακώσουν εις Αρμυρόν ζητούντες μισθούς και σιτηρέσια και αποζημιώσεις και όσα άλλα δεν ημπορούσα βέβαια να τους προμηθεύσω, απεφάσισα και άνεχώρησα την ίδιαν νύκτα με το πλοίον επί του οποίου εύρισκόμην, δούς εγγράφως εις τον Π. Μαυρομιχάλην την άρχηγίαν, και γράψας και προς τον στρατηγόν Σκούρτην διά να τραβηχθή...¹. Την 1 Μαΐου ό «Λυκούργος» περνάει τον Κάβο Γκρόσο, την έπομένην το άκρωτήριον Μαλέας και την Κυριακή 3 Μαΐου φθάνει στο Ναύπλιο. Την 10 Μαΐου το Βουλευτικόν χορηγεί άδειαν στον Κουντουριώτη: «...δίδεται ή άδεια εις τον Έκλαμπρότατον Πρόεδρον κατά την αιτησίν του να απέλθη εις Ύδραν δι' ολίγας μόνον ημέρας προς άνάρρωσίν του².

Η περιοχή της Μεσσηνίας έχει έγκαταλειφθή στο έλεος των εισβολέων. Οι περισσότεροι Ρουμελιώτες οπλαρχηγοί, Καραϊσκάκης κ.ά. είχαν φύγει με τα σώματα τους. Όσοι έμεναν, Καρατάσος, Βάσος κλπ., φεύγουν και αυτοί. Ο αρχηγός Σκούρτης, ακολουθώντας τις οδηγίες του Κουντουριώτη «να τραβηχθή», αναχωρεί πράγματι για το Ναύπλιο, δίδοντας την 2 Μαΐου από τον Μυστρά, με τη μεγαλύτερη αφέλεια παραστατικήν εικόνα της γενικής, φυγής:

«Σεβαστόν Έκτελεστικόν Σώμα δεν λείπω από το να σας φανερώσω τα έδώ τρέχοντα, ότι όσα στρατεύματα είμεθα εις Χώρες όλοι έσκορπίσαμε και ήλθαμε εις Ναζίρι (Εύα) τόσον εγώ ωσάν και ο στ. Γιατράκος' ό δε στ. Νικήτας Φλέσσας και στ. Κεφάλας έσκορπισαν. "Οντας εις Ναζίρι έλαβον μίαν διαταγήν από τον έκλ. Πρόεδρον διά να υπάγω προς άντάμωσίν του εις Αλμυρόν' έπήγαμεν λοιπόν εις τό Νησί ομού με στρατηγόν Γιατράκόν' άνταμώνοντες και τον έκλαμπρότατον Πέτρον Μαυρομιχάλην μανθάνομεν εις Νησί τον μισενμόν του Πρόεδρου έσυνωμιλήσαμε διά τα άκολουθησόμενα παρακαλώντες και τον στ. Καρατάσον διά να σταθή, αυτός όμως έφυγε, ύπήγον μαζί του και μερικοί στρατιώται εδικοί μου Ρουμελιώτω. Άλλοι λοιπόν εδικοί μου στρατιώται πρότερον έφυγαν, ως γνωστόν σας, και έως ότου να γυρίσω εις Ναζίρι έφυγον όλοι οι στρατιώται μου... τι ήθελον κάμνει λοιπόν με τους ολίγους μεινεμένους στρατιώτας;... Τούτων όλων τρεχόντων, επειδή και έμείναμεν μόνοι μας μετά του στρ. Γιατράκου, ήλθαμεν μαζί εις τον Μυστρά, και αύριον θέλομεν έλθει εις Ναύπλιον»³. Τα σώματα λοιπόν πού διοικούσε ό Σκούρτης —αρχηγός των δυνάμεων ξηράς— εγκαταλείπουν την περιοχή ν επιχειρήσεων, φεύγουν ακόμη και οι στρατιώτες της προσωπικής του φρουράς, τέλος φεύγει και ό ίδιος αναφέροντας τα γεγονότα στην Κυβέρνησι.

Τό σύνθημα της γενικής φυγής είχε δώσει ό γενικός αρχηγός της εκστρατείας Γεώργιος Κουντουριώτης, Πρόεδρος του Έκτελεστικού - Ανώτατος Αρχων της χώρας. Είχε εγκαταλείψει τη Μεσσηνία, πού έξεστράτευσε για να προστατεύσει, αφήνοντας πίσω του χαώδη κατάστασι. Εν τω μεταξύ οι ατήσεις των φυλακισμένων στην Ύδρα αρχηγών, Κολοκοτρώνη, Δεληγιανναίων, Γκρίντζαλη και λοιπών, πού έζητούσαν να αποφυλακισθούν για να σπεύσουν κατά των εισβολέων Τουρκοαιγυπτίων, μέχρι και την 8 Μαΐου απορρίπτονται με πείσμα από την Κυβέρνησι⁴. (συνέχεια στη σελίδα 7)

¹ 52 Αρχ. Κουντουριώτου, Δ' 417-419

² 53 ΑΕΠ τ. 8 σ. 230.

³ Αρχ. Κουντουριώτου Δ' 414-415

⁴ ΑΕΠ, τ. 7, σ. 241, συνεδρίασις ΒουλευτικοΟ 8 Μαΐου 1825: «Ανεγνώσθη προβούλεγμα τον Έκτελεστικού ύπ άρ. 7198 άποκριτικόν ότι ή Διοίκησις της Ελλάδος δεν έχει την δύναμιν νά ελευθέρωση τους έν Ύδρα οπλαρχηγούς, επειδή καί άφιερώθησαν εις την έξουσίαν των νόμων' ότι αυτοί οι οπλαρχηγοί δεν δύνανται νά ωφελήσουν την πατρίδα, άφ * οδ κατέτρεξαν καί θέλουν κατατρέξει την Διοίκησιν και τους νόμους κινούμενοι έξ ιδιοτελών καί προσωπικών παθών...». Αρχ. Κουντουριώτου, Δ' 433-434, επιστολή Γεωργίου Κουντουριώτη προς άδελφόν του Λάζαρον 8 Μαΐου: «Φθάσας εις Ναόπλιον (3 Μαΐου) ήύρα τά πράγματα άνω κάτω' οι άντενεργήσαντες με σκοπόν νά φέρουν την άποτυχίαν της εκστρατείας μου Έδωσαν καιρόν έπιτηδείατον εις τους φατριαστές των ανταρτών νά επιμείνουν εις τό νά ελευθερωθούν οι έν Ύδρα οπλαρχηγοί... Τό νά έβγοϋν οι άντάρται τό βλέπω τόσον

ΠΑΠΑΪΑ-ΦΛΕΣΣΑΣ

Μόλις την 10 Μαΐου αρχίζει ή διαδικασία των αποφάσεων για να απελευθερωθούν οι Εγκλειστοί την 17 Μαΐου⁵. Δεν είναι δυνατόν να αποφύγουμε συγκρίσεις της συμπεριφοράς του Κουντουριώτη με ενέργειες άλλων ηγετών την ίδια εποχή. Την 28 Απριλίου, προηγουμένη της φυγής του Κουντουριώτη από τό Αρμυρό, ό Άγιος Αρχιμανδρίτης Γρηγόριος Δικαίος ή Παπαφλέσσας, Υπουργός Εσωτερικών, μπροστά σ' αυτή την χαώδει κατάσταση και την φυγή του Σκούρτη και του Κουντουριώτη, χωρίς να τον υποχρέωση κανείς, αναχωρεί από τό Ναύπλιο για τη Μεσσηνία ν' αντιμετώπιση τους εισβολείς, μολονότι εγνώριζε ότι ή ελληνική άμυνα είχε καταρρεύσει⁶. Ό Κουντουριώτης φεύγει αδυνατώντας ν' αντιμετώπιση ευθύνες και κινδύνους. Ό Παπαφλέσσας, στην πιο δύσκολη περίοδο για τα ελληνικά όπλα, σπεύδει προς τον κίνδυνο, για να αναγκάσει τους Έλληνες να σταματήσουν τα πολιτικά πάθη και να ενωθούν, επωμιζόμενος έτσι τεράστιες ευθύνες, για να θυσιασθή σε λίγες ήμερες στο Μανιάκι.

Ό Πετρόμπεης εξ' άλλου, πού βρισκόταν τότε στο Νησί, είχε γράψει στον Κουντουριώτη στο Αρμυρό, άλλα τό γράμμα του επεστράφη, αφού ό Πρόεδρος είχε φύγει, διορίζοντας τον αρχιστράτηγο με επιστολή. Γράφει λοιπόν νέα επιστολή την 2 Μαΐου⁷, όπου με μεγάλη λεπτότητα εκφράζει τη γνώμη ότι ή αναχώρησης του Προέδρου και του Σκούρτη συνετέλεσαν στη διάλυση των στρατοπέδων. Εν συνεχείς ανασκευάζει τους φόβους του Κουντουριώτη για απαγωγή του:

« Έλυπήθην μεγάλος ιδόν τό γράμμα μου παρ' ελπίδα να οπισθοδρομήση άπρακτον διά τήν έξαφνικήν και άπροσδόκητον φυγήν σας. Υποθέσεις βέβαια αναγκαιότεραι της πατρίδος σας ήνάγκασαν να επιστρέψετε εις τήν καθέδρον της Διοικήσεως ' τι όμως κάμνει τις τον μωρόν λαόν, τον οποίον ό νους δεν φθάνει να κρίνη ορθώς τα πράγματα, και εις παρόμοιας περιστάσεις έξίππάζεται, τρομάζει, και αντί να τρέξη με θάρρος και άπροφάσιτος κατά τον εχθρό διασκορπίζεται και φεύγει ανεπιστρεπτά; Εις τήν δειλίαν του ταύτην συνετέλεσε πολύ ή αναχώρησις του έξοχωτάτου στρ. κυρίου Σκούρτη και Ίατράκου ομού με τόσους στρατιώτας. Με άπορίαν και λύπην μου άπερίγραπτον ήκουσα εκ στόματος του κυρίου Σκούρτη ότι ένα από τα πρώτα αίτια, τα όποια έβίασαν τήν Έκλαμπρότητά σας να φύγη, ήτον και ή υποψία μήπως έδώ κρατηθήτε βιαίως διά να άπολυθώσιν οι εν Ύδρα φυλαγμένοι. Τούτο, Έκλαμπρότατε, μ' ετάραξε πολύ. Εάν εύρίσκεσθε εις κανένα άλλο μέρος της Πελοποννήσου, ίσως είχετε λόγον να υποπεύσετε τοιούτον παράνομον κίνημα από τους Πελοποννησίους' εις Αρμυρόν όμως, εις Γιν Σπαρτιατικήν, και μάλιστα πλησίον της Μαυρομιχαλικής εστίας, έχετε λάθος και άδικον μεγάλον και να συλλογισθήτε τοιούτον τι. Εις τήν Σπάρτην (Μάνην) εχθροί αυτής κατέφυγον κατατρεχμένοι και δεν παρεδίδοντο, μήτε κακοπάθαινον...».

Ό Πετρόμπεης παρέμεινε στη θέση του, συμμεριζόμενος τις κακουχίες και τους κινδύνους με όσους δεν έλποτάκτησαν, εκινδύνευσε μάλιστα να αιχμαλωτισθή όταν τήν 28 Μαΐου κατελήφθη ή Καλαμάτα από τους Αίγυπτίους⁸. "Ας σημειωθή ότι από τα παιδιά του είχε χάσει τον Ιωάννη στο Νεόκαστρο πριν έναμυση μήνα, ενώ ό Γεώργιος εκινδύνευε τότε με τους άλλους πολιορκημένους στο ίδιο φρούριο. "Όπως ανεμένετο, άδοξο ήταν τό τέλος της «εκστρατείας» του Γεωργίου Κουντουριώτη. Θριαμβευτικόν ήταν τό ξεκίνημα από τό Ναύπλιο τήν Κυριακή 15 Μαρτίου 1825. Ακολούθησε ή νυκτερινή από τό Αρμυρό έπονειδιστος έγκατάλειψις της ζώνης μάχης και επιστροφή στο Ναύπλιο, μετά πενήντα ήμερες ακριβώς, τήν Κυριακή 3 Μαΐου. Τις 50 αυτές ήμερες παρέμεινε 16 ήμερες στην Τριπολιτά, 14 στην Σκάλα, 10 στο Αρμυρό, οι υπόλοιπες 10 ήσαν ήμερες μετακινήσεων.

Κατά τήν περίοδο αυτή εξέδωσε 1.200⁹ περίπου έγγραφα και διαταγές, πού αντιστοιχούν κατά μέσον άρον με 24 τήν ήμερα. Τα περισσότερα έχουν γραφή από τον ιδιαίτερο γραμματέα του, ό όποιος και τα προσυπογράφει —Κ: Πολυχρόνις. "Όλα φέρουν τήν υπογραφή του Προέδρου —γεώργιος κονντουριώσης- και τη σφραγίδα του¹⁰.

Καθ' όλην τήν διάρκεια της «εκστρατείας» οι αποφάσεις, οι ενέργειες και οι κινήσεις του Προέδρου χαρακτηρίζονται από βραδύτητα και πλαδαρότητα. Κάνει πόλεμο με τα χαρτιά. Τον διακρίνει αβουλία και διστακτικότης. "Έχει άγνοια της πραγματικής καταστάσεως και των δυνατοτήτων του αντιπάλου. Κατατρύχεται συνεχώς από φόβο για τήν υγεία του. Τον βασανίζει πάντοτε ή έμμονος ιδέα του κινδύνου απαγωγής από τους πολιτικούς του αντιπάλους, τους «αντάρτες».

(συνέχεια στη σελίδα 8)

δεινόν τόσον όλέθριον διά της πατρίδος τά συμφέροντα, ώστε μετά τό έβγαλμά των είμαι βέβαιος ότι δεν θέλει υπάρξει Διοίκησις...».

⁵ 56. ΑΕΠ, τ. 7, σσ. 243, 247, 249.

⁶ Σπύρου Δουκάτου, Η αλληλογραφία τοΟ Γρ. Δικαίου, του Παπαφλέσα, μετά του Έκτελεστικού Σώματος πρό της Μάχης εις τό Μανιάκι, «Μνημοσύνη», 1 (1967), σσ. 141 κ.έ.

⁷ Αρχ. Κουντουριώτου, Δ' 415-417, Π. Μαυρομιχάλης από Νησί 2 Μαΐου 1825 προς Γ. Κουντουριώτην.

⁸ Μίμη Φερέτου, Η άλωση της Καλαμάτας από τους Άραβες στις 28 Μαΐου 1825, Πελοποννησιακή Πρωτοχρονιά, Γ' (1959), σσ. 225-236.

⁹ Η άριθμησις των διαταγών του Προέδρου άρχισε την 15 Μαρτίου, όταν ανεχώρησε από τό Ναύπλιο. Τό τελευταίο έγγραφο, πού έχομε ύπ' όνιν, είναι τό ύπ' άριθ. 1174 /27 Απρ. 1825 από Αρμυρό, δύο ήμερες πρό της αναχωρήσεως, και απευθύνεται προς τόν στρατηγόν Δημήτριον Πλαπούταν.

¹⁰ Η σφραγίδα είναι ωσειδής, φέρει περιφερειακώς τις λέξεις Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟ Υ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΥ και στο μέσον τη γνωστή παράστασι της όρθιας Αθηνάς με περικεφαλαία, ασπίδα και δόρυ.

ΠΑΠΑ-ΦΛΕΣΣΑΣ

Αντιθέτως, αξιοθαύμαστο είναι τό θάρρος, ή ενεργητικότης και δραστηριότης του Μαυροκορδάτου, όταν αφήνεται να αύτενεργήση. Πριν φθάσουν στην Σκάλα, από τό Λεοντάρι πηγαίνει και επισκέπτεται όλη τήν ζώνη επιχειρήσεων γύρω από τον όρμο του Ναβαρίνου, Κρεμμύδι - Φουρτζί, Χώρες, Νεόκαστρο, δίνει οδηγίες, ενθαρρύνει, και επιστρέφει να ενημέρωση τον Πρόεδρο. Από τό Αρμυρό επιχειρεί δεύτερη επίσκεψη στην ζώνη των πρόσω, Χώρες, Παλαιοναβαρίνο, Σφακτηρία, επιβλέποντας την όχύρωσί της, όπου αντιμετωπίζει με τήν ολιγάριθμη φρουρά τήν αποβατική ενέργεια των Αιγυπτίων τήν Κυριακή 26 Απριλίου. Τήν οδυνηρή για τα ελληνικά όπλα αυτή ήμερα, σώζεται ως εκ θαύματος με τό θρυλικό πλοίο « "Άρης»». Άλλ' οι ενέργειες του πέφτουν στο κενόν. Ήταν μεγάλο ατύχημα, ότι κατά τήν πιο κρίσιμη αυτή περίοδο του Αγώνος, πού σημειώνεται με τήν αίγυπτιακή απόβασι στα Μεσσηνιακά παράλια, βρέθηκαν έπικεφαλής των δυνάμεων ξηράς, πού θα απέκρουαν τον εισβολέα, δύο ναυτικοί: ό ένας γενικός αρχηγός της εκστρατείας και ό άλλος αρχιστράτηγος των χερσαίων δυνάμεων. Τήν ίδια περίοδο, οι φυσικοί και δοκιμασμένοι αρχηγοί των Πελοποννησιακών όπλων, με πρώτον τον Κολοκοτρώνη, εκρατούντο φυλακισμένοι στην Ύδρα ως πολιτικοί αντίπαλοι της Κυβερνήσεως. Είναι μια ακραία περίπτωσης των δεινών πού προξενούν στη χώρα τα πολιτικά πάθη.

Ιδιοκτήτης

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΤΩΝ ΦΛΕΣΣΑΙΩΝ Ο
«ΠΑΠΑ-ΦΛΕΣΣΑΣ»

Αγίου Σίλα 29, Νέα Πεντέλη, 15236. ΤΗΛ. 210- 6138059
-ΦΑΞ 210- 8037827 e-mail tflessas@flessas.eu, www.flessas.eu

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ Αριθ. Τεύχους 45

Εκδότης Διευθυντής Τίμος Φλέσσας Διανέμεται **ΔΩΡΕΑΝ**
ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΕΣ. ΕΠΙΤΑΓΕΣ
ΚΑΙ ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΣΤΗΝ ΑΝΩΤΕΡΩ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Ή ΣΤΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ
ΤΡΑΠΕΖΑΣ **051/296036-26**

Τιμή Συνδρομής 25 €

*Εάν δεν έχετε πληρώσει την
συνδρομή σας, παρακαλούμε
θερμά να την εξοφλήσετε είτε
με ταχυδρομική επιταγή στη
Διεύθυνση του Συλλόγου ή
μέσω της Εθνικής Τράπεζας
στο λογαριασμό **051/296036-***

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΕΤΕΙΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΜΑΧΗΣ ΤΟΥ ΜΑΝΙΑΚΙΟΥ

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΦΛΕΣΣΑΣ (ΔΙΚΑΙΟΣ - ΑΡΜΟΔΙΟΣ) Ή ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑΣ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΣ ΕΞΑΡΧΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΦΙΛΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ & ΗΡΩΑΣ ΤΟΥ ΜΑΝΙΑΚΙΟΥ
ΠΟΛΙΑΝΗ 1788 - ΜΑΝΙΑΚΙ 1825
ΣΤΟ ΜΑΝΙΑΚΙ 20 ΜΑΙΟΥ 2011

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ ΟΛΟΙ ΟΙ ΦΛΕΣΣΑΙΟΙ ΚΑΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΝΑ
ΤΙΜΗΣΟΥΝ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΟΥΣ ΤΟΝ ΗΡΩΑ ΤΟΥ ΜΑΝΙΑΚΙΟΥ.